

TWEE MAATSCHAPPIJEN HADDEN TRAMLIJNEN IN HET GOOI

Hoe Bussum zijn tramverbinding kreeg

Als je in 1874 via de trein bij station Naarden-Bussum uitstapte en het station uitkwam, zag je een kale vlakte. Om ergens te komen moest je gaan lopen of een rijktuig huren. Al bij de opening van de Oosterspoorweg in 1874 bestond er grote behoefte aan interlokale verbindingen met de omliggende plaatsen.

Concessie

In 1880 kreeg de Gooische Stoomtram een concessie om vanaf Amsterdam via Naarden naar Huizen en vandaar over Laren naar Hilversum te rijden. Doordat enkele bewoners hun grond niet wilden afstaan, zag men echter af van het baanvak Naarden—Huizen. In plaats daarvan koos men de directe verbinding via Jan Tabak en Crailoo naar Laren. Hier kon men dan overstappen op de zijlijn Hilversum—Laren – Blaricum – Huizen. Deze lijnen werden op 15 april 1882 geopend. De dienst werd gereden met tramlocomotieven die 3 à 4 rijktuigen en enkele goederenwagens trokken.

De Hollandsche IJzeren Spoorweg Maatschappij (HSM) lukte het wel om een directe stoomtramverbinding van het station Naarden-Bussum naar Naarden en Huizen te ontwikkelen. De HSM nam de concessie voor de lijn Naarden—Huizen van de Gooische Stoomtram over. De tramweg van station Naarden-Bussum via Naarden naar Huizen werd op 8 november 1883 geopend. Er waren toen dus twee verschillende trammaatschappijen actief in het Gooi.

Traject
De nieuwe tramweg had als beginpunt het stationsgebouw in Bussum. Het traject liep door een van de mooiste gedeeltes van het Gooi. Aanvankelijk waren er vier halteplaatsen: Station Naarden – Bussum, Abri (net ten zuiden van de vesting), Drafna (op de grens van Naarden en Huizen), Tram-

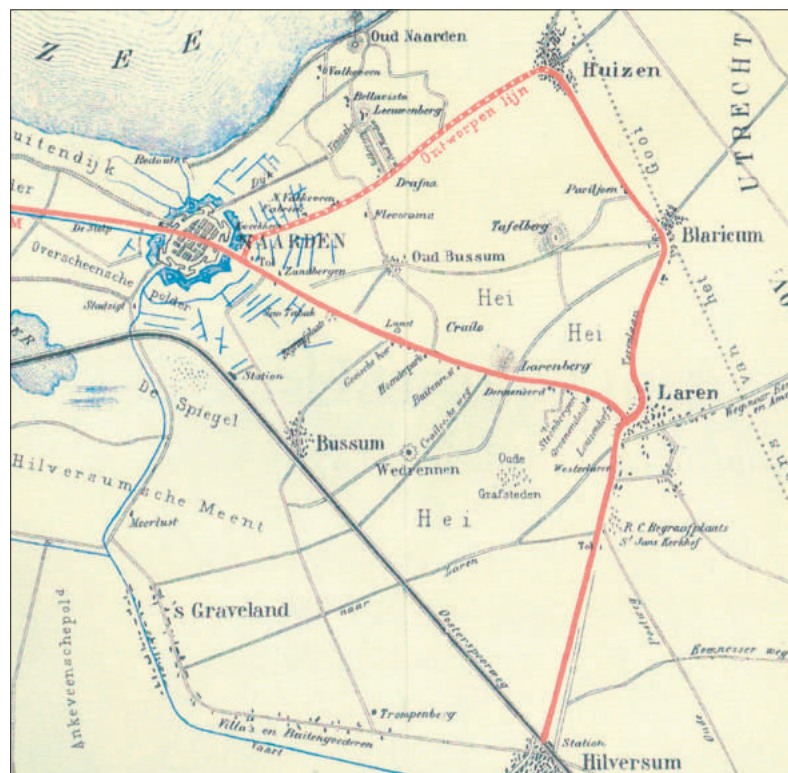

■ Een plaatsbewijs van de Gooische uit de jaren '30.

de overname werden de lijnen met elkaar verbonden door een verbindingsspoor van 700 meter langs de Huizense Ceintuurbaan. Vanaf 6 januari 1917 konden nu doorgaande trams rijden van Bussum over Naarden, Huizen en Laren naar Hilversum. Het nog aanwezige materieel, locomotieven, rijktuigen en goederenwagens werd door de Gooische Stoomtram overgenomen. Na de Tweede Wereldoorlog werden de trams voor personenvervoer vervangen door autobussen. In 1958 verdween de laatste tramlijn die nog voor goederenvervoer in gebruik was.

station Huizen. De reisduur was 25 minuten en na het rangeren te Huizen vertrok de tram weer naar Bussum.

De wisselplaats (waar trams elkaar konden passeren) bevond zich bijna halverwege ter hoogte van het Berghuis. Later ontstond daar een heel emplacement ten behoeve van de chemische fabriek Naarden en van de beetwortelzaadcultuur Kühn & Co.

■ In rood een deel van de tramlijn. Bussum is nog niet verbonden met Naarden en het traject Naarden – Huizen is ontworpen, maar nog niet aangelegd.

Vanaf 6 januari 1917 konden nu doorgaande trams rijden van Bussum over Naarden, Huizen en Laren naar Hilversum

Medegebruik

Toen de tramlijn goed voldeed, kreeg de directie van de Gooische Stoomtram spijt dat zij geen directe verbinding met Bussum bezat. Op 1 februari 1905 verkreeg de Gooische het medegebruik van de HSM-lijn voor het baanvak Abri naar station Naarden-Bussum. Er werd daartoe bij de kruising op de Naarderstraatweg (nu Amersfoortsestraatweg) een verbindingsspoor gelegd. Hierover werd de rechtstreekse dienst Laren via Jan Tabak en Crailoo naar station Bussum ingesteld per 5 juli 1905.

In Huizen bestond er nog geen verbinding tussen de lijnen van de HSM-tram uit Bussum en de Gooische Stoomtram. De Bussumertram eindigde op het tramstation bij de hervormde kerk en de Gooische had het eindpunt op de Speklaan (de latere Lindenlaan).

Overname

Per 1 januari 1917 kon de Gooische Stoomtram de exploitatie van de zozeer door haar begeerde lijn van de HSM overnemen. Na

■ Station Naarden-Bussum met een goederenwagon van de tram.

UIT DE FOTOCOLLECTIE VAN HET STREEKARCHIEF

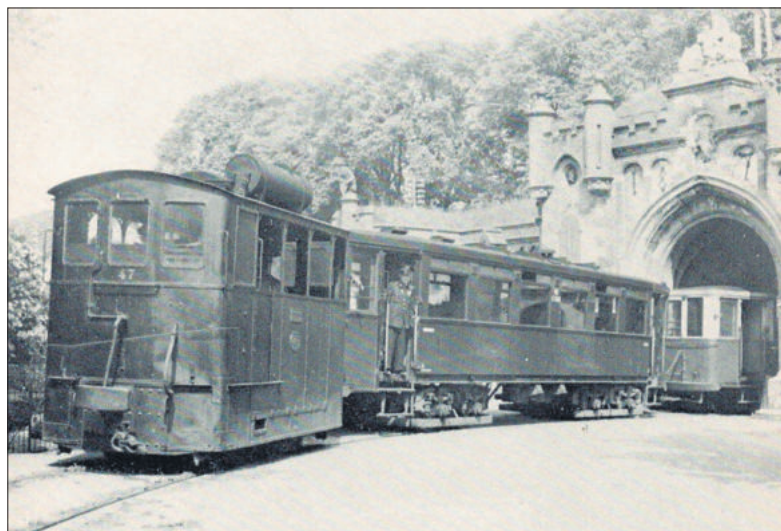
www.gooienvchistorisch.nl 035 207 09 99 Cattenhagestraat 8, Naarden

Bruggetje in Muiden

Misschien geen files, maar ook vroeger ondervond de automobilist hindernissen onderweg. Dit bruggetje bij de Zeeluis, even buiten Muiden, werd vele malen per dag opgehaald. Helaas ging het neerlaten niet altijd goed. Vaak trachtte een wachtende de brug dicht te drukken door er langzaam op te rijden. Zoals op de foto (ca. 1930) te zien is, lukte dat niet altijd.

FOTO EN TEKST: STREEKARCHIEF GOOISE MEREN

■ De tram komt de vesting Naarden uit.

■ Op het open achterbalkon.

Bron:

De Gooische stoomtram en andere lijnen in het Gooi. W.I. Engel. Uitgevers Wyt 1973. Afbeeldingen uit: Daar reed toen de Gooische. Albis 1996.

Klaas Oosterom